Република Северна Македонија
Општинско Основно Училиште
„Мануш турновски“ – Ново Село
Бр. 08-395/1 од 12.08.2025 г.

29. Програма за екскурзии

Врз основа на член 6 од Правилникот за начинот за изведување на ученички екскурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта бр.12-10853/1 од 04.08.2025 година донесен од министерот за образование и врз основа на Годишната програма за работа на ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село за учебната 2025/2026, Стручниот тим за подготовка на Програмата за екскурзии и други слободни активности на ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село, во состав Владо Ефтимов– Директор, Софче Делева – психолог и одделенските раководители на III одделение изготви:

ПРОГРАМА
за наставно-научна екскурзија за учениците од III одделение
на деветгодишно основно образование

ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село, со учениците од III одделение во учебната 2025/26 година планира да изведе еднодневна екскурзија во есен 2025 година или пролет 2026 година.

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНО-НАУЧНА ЕКСКУРЗИЈА
ЕДНОДНЕВНА НАУЧНА ЕКСКУРЗИЈА ЗА III ОДДЕЛЕНИЕ ЗА
УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Време на реализација: мај 2026 год.
Учесници: ученици од III одделение од ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село
Релација: Ново Село – Скопје
Место на тргнување: училишниот двор на ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село
Превоз и патување: превозот на учениците ќе се врши со автобус

ПОДАТОЦИ ЗА ЕКСКУРЗИЈАТА

Воспитно-образовни цели

Со реализација на оваа наставна екскурзија, со општ воспитно-образовен карактер, цел на оваа екскурзија е да се повторат и утврдат веќе стекнатите знаења, односно учениците треба да усвојат суштински систематизирани и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста, да придонесат во изградување на вредносен систем на однесување кон својот народ и држава, кон другите народи и држави, како и да се подлабочи интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси .

- повторување и утврдување на стекнатите знаења,
- стекнување на суштински систематизирани и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста
- изградување на вредносен систем на однесување кон својот народ и државата, кон другите народи и држави
- подлабочување на интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси.

ЗАДАЧИ

Образовни

Стекнување и проширување со нови знаења и утврдување на веќе стекнатите во корелација со повеќе наставни содржини и предмети од општествените и природните науки кои се изучуваат во основното образование или поконкретно со:
-посети градот Скопје со следниве локалитети и објекти: Спомен куќата на Мајка Тереза, Кањонот Матка, Скупи, Плоштад Македонија, Старата чаршија и Аеродром-Меѓународен аеродром Скопје .
Стекнување со знаења од животот и работата и културните навики и односи на луѓето во наведените подрачја и градови и со природните убавини на нашата татковина (занаетчиство, трговија, сообраќај, туризам, и сл.)

Воспитни:

- воспоставување на блиски, непосредни односи меѓу учениците, подобро и посестрано запознавање на нивните индивидуални карактеристики и карактеристиките на ученичкиот колектив
- развивање на љубов кон татковината и нејзините вредности
- поттикнување и исполнување на позитивните емоционални доживувања
- социјализација и осамостојување

Кодекс на однесување на учениците за времетраење на екскурзијата:
- задолжително почитување на законите на Република Северна Македонија;
- достојно претставување на своето училиште, градот;
- забрана за консумирање алкохол и други недозволени суспстанции;
- забрана за нарушување на јавниот ред и мир, насилно однесување и нанесување материјална штета;
- забрана за оддалечување од групата;
- почитување на наставниците, соучениците и изведувачот на екскурзијата.

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Наставно-научната екскурзија Еднодневна научна екскурзија" за III одделение ќе се реализира во времетраење од еден ден.

ЛОКАЦИИ ЗА ПОСЕТА И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ

1 ДЕН

За екскурзијата со учениците од трето одделение со договор на одделенските наставници се избра да се посети градот Скопје со следниве локалитети и објекти: Спомен куќата на Мајка Тереза, Кањонот Матка, Скупи, Плоштад Македонија, Старата чаршија и Аеродром- Меѓународен аеродром Скопје.

- Поаѓање во 07:00 часот од Ново Село
- посета на Спомен куќата на Мајка Тереза
- посета на Зоолошка градина
- посета на Кањонот Матка
- посета на Скупи
- посета на Плоштад Македонија
- посета на Старата чаршија
- посета на Аеродром- Меѓународен аеродром Скопје
- тргнување кон Ново Село во вечерните часови.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Наставно-научната екскурзија ќе биде финансирана од страна на родителите/старателите на жиро сметка на агенцијата што ќе биде избрана за изведување на екскурзијата. Наставно-научната екскурзија ќе ја реализира Туристичка Агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија и која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми.

За безбедноста на учениците ќе се грижат одделенските раководители на трето одделенија.

Стручен тим за подготовка на Програмата
за наставно-научна екскурзија за учениците
од III одделение од деветгодишно образование
Директор – Владо Ефтимов

Врз основа на член 6 од Правилникот за начинот за изведување на ученички екскурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта бр.12-10853/1 од 04.08.2025 година донесен од министерот за образование и врз основа на Годишната програма за работа на ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село за учебната 2025/2026, Стручниот тим за подготовка на Програмата за екскурзии и други слободни активности на ООУ “Мануш Турновски” Ново Село, во состав Владо Ефтимов – Директор, Софче Делева – психолог и класните раководители на VI одделение изготви:

ПРОГРАМА
за наставно-научна екскурзија за учениците од VI одделение
на деветгодишно основно образование

ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село со учениците од VI одделение во учебната 2025/26 година планира да изведе дводневна екскурзија во пролет 2026 година.

ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНО-НАУЧНА ЕКСКУРЗИЈА

ДВОДНЕВНА НАУЧНА ЕКСКУРЗИЈА ЗА VI ОДДЕЛЕНИЕ ЗА

УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Време на реализација: април/мај 2026 год.

Учесници: ученици од VI одделение од ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село
Релација: Ново Село – Пробиштип – Кратово – Крива Паланка – Куманово - Скопје
Место на тргнување: училишниот двор на ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село
Превоз и патување: превозот на учениците ќе се врши со автобус.

ПОДАТОЦИ ЗА ЕКСКУРЗИЈАТА

Воспитно-образовни цели

Со реализација на оваа наставна екскурзија, со општ воспижтно-образовен карактер, цел на оваа екскурзија е да се повторат и утврдат веќе стекнатите знаења, односно учениците треба да усвојат суштински систематизирани и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста, да придонесат во изградување на вредносен систем на однесување кон својот народ и држава, кон другите народи и држави, како и да се подлабочи интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси .

- повторување и утврдување на стекнатите знаења,
- стекнување на суштински систематизирани и научно потврдени знаења за минатото и сегашноста
- изградување на вредносен систем на однесување кон својот народ и државата, кон другите народи и држави
- подлабочување на интересот за понатамошно изучување на историските настани и процеси .

ЗАДАЧИ

Образовни

Стекнување и проширување со нови знаења и утврдување на веќе стекнатите во корелација со повеќе наставни содржини и предмети од општествените и природните науки кои се изучуваат во основното образование или поконкретно со:

-Посета на манастир Гаврил Лесновски-с.Лесново
- Кратово: посета на Радин мост и прошетка низ градот
- Крива Паланка – Посета на манастир Св.Јоаким Осоговски
- Куманово - Опсерваторијата „Кокино“ и Човеков камен
-Посета на град Скопје и неговите знаменитости како посета на Скупи, Природно-научен музеј, Плоштад Македонија, спомен куќа на Мајка Тереза, Стара чаршија и Аеродром: Меѓународен аеродром Скопје.

Стекнување со знаења од животот и работата и културните навики и односи на луѓето во наведените подрачја и градови и со природните убавини на нашата татковина (занаетчиство, трговија, сообраќај, туризам, и сл.)

Воспитни:

- воспоставување на блиски, непосредни односи меѓу учениците, подобро и посестрано запознавање на нивните индивидуални карактеристики и карактеристиките на ученичкиот колектив
- развивање на љубов кон татковината и нејзините вредности
- развивање љубов кон изучување на историјата
- поттикнување и исполнување на позитивните емоционални доживувања
- социјализација и осамостојување

Кодекс на однесување на учениците за времетраење на екскурзијата:
- задолжително почитување на законите на Република Северна Македонија;
- достојно претставување на своето училиште, градот;
- забрана за консумирање алкохол и други недозволени суспстанции;
- забрана за нарушување на јавниот ред и мир, насилно однесување и нанесување материјална штета;
- забрана за оддалечување од групата;
- почитување на наставниците, соученците и изведувачот на екскурзијата.

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Наставно-научната екскурзија „Дводневна научна екскурзија“ за VI одделение ќе се реализира во времетраење од два дена.

ЛОКАЦИИ ЗА ПОСЕТА И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ

1 ДЕН
- Поаѓање во 07:00 часот од Ново Село
- Пробиштип –Посета на манастир Гаврил Лесновски-с.Лесново
- Кратово – посета на Радин мост, прошетка низ градот

- Крива Паланка – Посета на манастир Св.Јоаким Осоговски
- Куманово - Опсерваторијата „Кокино“ и Човеков камен
-Тргнување за Скопје и сместување во хотел

2 ДЕН

-Посета на град Скопје и неговите знаменитости како посета на Скупи, Природно-научен музеј, Плоштад Македонија, спомен куќа на Мајка Тереза, Стара чаршија и Аеродром Меѓународен аеродром Скопје .

-Тргнување кон Ново Село во вечерните часови.

СМЕСТУВАЊЕ

Сместување ќе се реализира во еден од хотелите кои ги нуди Туристичката агенцијата со која ќе се соработува.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Наставно-научната екскурзија ќе биде финансирана од страна на родителите/старателите на жиро сметка на агенцијата што ќе биде избрана за изведување на екскурзијата. Наставно-научната екскурзија ќе ја реализира Туристичка Агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија и која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми.

За безбедноста на учениците ќе се грижат одделенските раководители на шестите одделенија.

Стручен тим за подготовка на Програмата
за наставно-научна екскурзија за учениците
од VI одделение од деветгодишно основно образование
Директор – Владо Ефтимов

Врз основа на член 6 од Правилникот за начинот за изведување на ученички екскурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта бр.12-10853/1 од 04.08.2025 година донесен од министерот за образование и наука и врз основа на Годишната програма за работа на ООУ „Мануш Турновски" – Ново Село за учебната 2025/2026 година, Стручниот тим за подготовка на Програмата за екскурзии и други слободни активности на ООУ „Мануш Турновски" – Ново Село, во состав: Директор – Владо Ефтимов, Софче Делева – психолог и класните раководители на IX одделение изготви :

ПРОГРАМА
за наставно-научна екскурзија за учениците од IX одделение
на деветгодишно основно образование

ООУ „Мануш Турновски" – Ново Село со учениците од IX одделение на деветгодишно основно образование во учебната 2025/2026 година планира да изведе тридневна екскурзија низ Р. С. Македонија во есен 2025 година или пролет 2026 година.

ПОДАТОЦИ ЗА ЕКСКУРЗИЈАТА

ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНИ ЦЕЛИ

Реализацијата на оваа наставна екскурзија има општ воспитно-образовен карактер и е со цел повторување и утврдување на веќе стекнати знаења. Учениците со систематизираните и усвоените знаења за минатото и сегашноста, ќе придонесат во изградување на вредносен систем на однесување кон својот народ и држава, како и кон другите народи и држави и продлабочување интерес за понатамошно изучување на историските настани и процеси.

1. **Цел на екскурзијата**

Во согласност со воспитно-образовната работа на ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село:

- совладување и проширување на знаењата на учениците
- примена на вештини и ставови преку непосредно запознавање на појавите како и односите во природаната и општествена средина
- запознавање со културно-историските знаменитости
- развивање патриотски чувства и чувства на припадност кон својата земја
- потикнување развој на самостојност кај учениците, социјализација и колективна заштита
- почитување на традицијата и културното наследство на својата заедница и другите заедници во родниот крај
- стекнатите знаења во училница да се применат во конкретни ситуации на терен преку интерактивни активности
- реазвивање на еколошки навики
- поттикнување на позитивни чувства(успешност, самосвест, позитивен однос кон стекнување на знаења,трајност на стекнати знаења)
- едукација, другарувања, рекреација, спортски активности

Воспитни цели:

- почитување на културните традиции
- почитување на знаења и искуства на возрасните
- воспоставување, развивање и негување на пријателство
- почитување и љубов кон природата и нејзиното наследство
- љубов кон татковината

2. **Задачи**

Екскурзијата треба да обезбеди:

- изучување и истражување на објекти и појави во појавите во природата како и односите во општествниот живот
- развивање интерес за природата и градање на еколошки навики
- запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето во одделени караеви
- градење чувство на патриотизам, толеранција и соживот

- развивање позитивен однос кон: националните, културните и естетските вредности
- поттикнување и манифестирање на позитивните емоции
- социјализација, колективната заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе
  развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.

3. **Содржини и активности:**

- утврдување, проширување, систематизирање и практично применување на сознанијата за убавините на нашата татковина.
- посета на Спомениците - сведоци за историјата и за минатото.
- набљудување и истражување на Убавините на родниот крај.
- запознавање со културните традиции на мојата татковина.

Образовни:

Стекнување и проширување со нови знаења и утврдување на веќе стекнатите во корелација со повеќе наставни содржини и предмети од општествените и природните науки кои се изучуваат во основното образование или поконкретно со:
- посета на археолошки наоѓалишта Стоби и Хераклеа;
- посета на споменици и музеи: Македониум-Крушево, Мечкин камен, музејот на Тоше Проески, Самоиловата тврдина, Антички театар, Црквата св. Јован Богослов-Канео, Плаошник, Лихнидос, Св. Наум Охридски – манастирски комплекс; манастирски комплекс С. Јован Бигорски, о. Маврово-Ростуше;
- посета на извори и кањони: Вевчански извори, Вруток, кањонот на реката Радика и на Матка;
- музејскиот комплекс Македонска борба, Природнонаучен музеј во Скопје и посета на повеќе градови низ Македонија опфатени во маршутата во екскурзијата со учениците во IX одделение.
- Стекнување со знаења од животот и работата и културните навики и односи на луѓето во наведените подрачја и градови и со природните убавини на нашата татковина (занаетчиство, трговија, сообраќај, туризам, и сл.)

Воспитни:

- развивање љубов кон татковината и нејзините вредности;
- развивање љубов кон изучување на историјата;
- поттикнување и исполнување на позитивни и емоционални доживувања;
- социјализација и стекнување искуство за осамостојување и грижа за себе;
- градење чувство за патриотизам, толеранција и соживот;

- изучување и истражување на објекти и појави во природата како и односите во општественит живот;
- развивање интерес за природата и градење еколошки навики;
- запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето во тој крај;
- развивање позитивен однос кон националните, културните и естетските вредности ;
- поттикнување и манифестирање на позитивни емоции;
- социјализација, колективна заштита и стекнување на искуства за осамостојување и грижа за себе;
- развивање на интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење;

Кодекс на однесување на учениците за времетраење на екскурзијата:

- задолжително почитување на законите на Република Северна Македонија;
- достојно претставување на своето училиште, градот;
- забрана за консумирање алкохол и други недозволени супстанции;
- забрана за нарушување на јавниот ред и мир, насилно однесување и нанесување материјална штета;
- забрана за оддалечување од групата;
- почитување на наставниците, соучениците и изведувачот на екскурзијата.

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

Наставно-научната екскурзија со воспитно-образовен карактер за учениците од IX оддление на деветгодишно основно образование ќе се реализира во времетраење од три дена

ЛОКАЦИИ ЗА ПОСЕТА И ПРАВЦИ НА ПАТУВАЊЕ

Прв ден:
Поаѓање од училиштето во 7 часот наутро.
Посета на стар град Стоби;
Посета на градот Прилеп – посета на Горен град и Маркови кули

Посета на град Крушево – споменик „Македониум“, Мечкин камен, музејот на Тоше Проески
Посета на градот Битола – Хераклеа и слободна прошетка по Широк Сокак
Пристигнување во доцните попладневни часови во Охрид и сместување во хотел.

Втор ден:
Посета на градот Охрид – посета на Лихнидос: Самоиловата тврдина, Антички театар, црква Св.Јован Богослов – Канео, Плаошник; Залив на коските; Св.Наум Охридски

Трет ден:
Посета на градот Струга
Посета на Вевчани – Вевчански извори
Дебар – Св.Јован Бигорски и Кањон на река Радика
Гостивар – Извор на Вардар: Вруток
Посета на град Скопје –музејски комплекс Македонска борба, Стара чаршија, слободна прошетка
Враќање во вечерните часови во Ново Село.

СМЕСТУВАЊЕ

Хотелите „**Десарет“ - „Славија“ - „Бренд**“ - „**Метропол“ - „Бетон**“ се наоѓаат во градот Охрид. Објектите ги имаат сите потребни стандарди кои се неопходни во однос на намената на објектот. Хотелот располага со доволен број на соби (двокреветни и трокреветни) за да се сместат учениците, содржи добро организиран простор за одржување на личната хигиена. Хигиената во објектот, кујната и другите простории во хотелот се одржува на високо ниво, а убавата трпезарија и другите пропратни простории ќе придонесат за пријатен престој на учениците. Спортските објекти и терени во непосредната околина ќе придонесат за непречено реализирање на спортско рекреативните активности, утринската гимнастика, спортските натпреварувања меѓу учениците и друго.
Вечерниот културно забавен живот на учениците исто така ќе се реализира во објектот кој нуди услови и простор за тоа.

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

Наставно-научната екскурзија ќе биде финансирана од страна на родителите/старателите, на жиро сметка на агенцијата што ќе биде избрана за изведување на екскурзијата.

Наставно-научната екскурзија ќе ја реализира Туристичка Агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија и која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми.

За безбедноста на учениците ќе се грижат одделенските раководители на деветите одделенија.

Стручен тим за подготовка на Програмата
за наставно-научна екскурзија за учениците
од IX одделение од деветгодишно основно образование
Директор
Владо Ефтимов

Програма за изведување на ученички екскурзии за учениците од ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село, општина Ново Село за учебната 2025/ 2026 година

Врз основа на член 6 од Правилникот за начинот за изведување на ученички екскурзии и други слободни активности на учениците од основните училишта донесен од министерот за образование и наука (бр.12-10853/1 од 04.08.2025 година донесен од министерот за образование и наука и Годишната програма за работа на ООУ„Мануш Турновски“ – Ново Село за учебната 2025/2026, Стручниот тим за подготовка на Програмата за екскурзии и други слободни активности на ООУ„Мануш Турновски“- Ново Село, во состав: Владо Ефтимов - директор, Софче Делева – психолог и одделенските раководители на V (петто) одделение, изготви

ПРОГРАМА

за наставно - научна екскурзија за учениците од V одделение
на деветгодишно основно образование
за учебната 2025/2026

Основното училиште ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село, општина Ново Село, со учениците од V одделение на деветгодишно основно образование во учебната 2025/2026 година планира да изведе Настава во природа во Струга, во месец мај 2026 година.

- ООУ„Мануш Турновски“ – Ново Село, општина Ново Село
- Место на престој : Струга
- Време на реализација : Мај 2026 година.
- Учесници : учениците од V (петто) одделение од ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село, Ново Село
- Релација : Ново Село – Струга – Ново Село
- Место на тргнување: Училишниот двор на ООУ „Мануш Турновски“ – Ново Село, Ново Село
- Времетраење: 5 дена
- Број на ученици: Сите заинтересирани ученици во 5 одделение

- Превоз и патување: превозот на учениците ќе се врши со автобус

ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗИРАЊЕ НА НАСТАВА ВО ПРИРОДА

Под поимот настава во природа се подразбира организирање и реализирање на воспитно-образовна работа на одредено место или локалитет во природа. Таму учениците добиваат знаења, односно се врши утврдување, проширување, систематизирање и практично применување на стекнатите знаења од повеќе наставни предмети, но и стекнување на нови преку набљудување, експериметирање, што во училишни услови тешко може да се реализира. Истовремено се обрнува внимание на емоционалниот и социјалниот живот на учениците: воспоставување на пријателски односи меѓу учениците и негување на другарски и хумани меѓусебни односи.

Цели за предвидената екскурзија:

- поттикнување и унапредување на здравствената состојба на учениците, правилен психофизички и социјален развој;
- создавање основа за усвојување на активен, здрав и креативен начин на живот и организирање и користење на слободното време;
- проширување на знаењата и стекнување нови знаења и искуства за непосредната природна и општествена средина;
- развивање на еколошката свест и поттикнување на личната и колективната ангажираност на учениците за заштита на природата;
- социјализација на учениците и стекнување на искуства за колективен живот со развивање на толеранцијата и одговорен однос кон себе, другите, непосредната околина и културното наследство;
- запознавање со природните убавини во Западна Македонија;
- проширување и продлабочување на знаењата на учениците за културното наследство на словенскиот народ;
- развивање свест за негување и чување на културното богатство;
- развивање на другарството меѓу учениците;

- поттикнување за истражувачки активности;

Задачи на планираната настава во природа:

- развивање на способности за насочено внимание, воочување, селективно воочување и бележење на основниоте својства на објектите како и нивната поврзаност со конкретни општествени и природни услови;
- поттикнување на самостојноста во процесот на стекнување на заења преку непосредно истражувачка работа;
- проширување и продлабочување на знаењата, кои се системски, логички и свесно усвоени, а кои имаат активен и практичен карактер (може да се користат и применуваат во животот и се издигаат на степен на умеење и навики);
- воочување на знаењата и релација: Природа – човек – стопанство;
- развивање и подигнување на еколошката свест кај учениците, љубопитност; осет за проблемски ситуации; сетливост; упорност и истрајност; интерес за користење на дополнителни извори на знаење (литература, разговори со локално население и со стручни лица); свест за зачувување на природата, природните реткости и други материјални и духовни богатства;
- оспособување за: поврзување факти и класификација на факти според степенот на значење; употреба на различни извори на занење; самостојно учење; практична примена на знаењата во животот:
- развивање на правилни хигиенски-здравствени навики;
- формирање навики за редовна и правилна исхрана, правилно сменување на работата, одморот и сонот;
- поттикнување навики за редовни физички активности за што почест престој на чист воздух во природа;
- разбирање и почитување на разликите помеѓу поединците.

Планирање на настава во природа - Содржини од наставната програма

При планирањето и организирањето на наставата во природа појдовна основа е природно - научното подрачје со интегрирање на останатите подрачја – македонски јазик, историја и општество, природни науки, математика, ликовно образование, музичко и ФЗО.

Наставата во природа нуди можности за интердисциплинирано поврзување на содржините од различните наставни предмети и другите вонннаставни активности. Планирање на содржините се врши врз основа на наставните програми од задолжителните и изборните програми, од кои се издвојуваат содржините кјои се соодветни за остварување на целите и задачите за настава во природа, а одговараат на условите во кои се реализираат.

Содржини (теми) од кои е направен избор за реализирање:

-Природни науки: На Земјата се развива жив свет; Разновидност и распространетост на растенијата; Растителни органи.

-Македонски јазик : Усно и писмено изразување; Раскажување по сопствено доживување; Опишување.

-Математика: Работа со податоци; Прибирање и средување на податоци; Читање и претставување на податоци.

-Историја и Општество: Нашата татковина Република Македонија; Спомениците – сведок на нашето минато.

-Физичко и здравствено образование: Вежби за обликување на телото, движење и развој на мотиричките способности, Атлетика; Народни ора

-Ликовно образование - Сликање; Цртање по набљудување.

-Музичко образование - Слуховно пеење на песни

План на активности

ПРВ ДЕН (поаѓање – сместување)			
Цели	**Место на реализација**	**Активности**	**Време на реализација**
-Запознавње со убавините на Струга и Охридското Езеро; - Разгледување и уживање во овој предел од својата татковина кој е богат со многу природни убавини.	**Струга (објектот каде ќе бидат сместени учениците)**	-Пристигнување во Струга и сместување во планираниот објект; - Разгледување и запознавње на околината каде ке престојуваат учениците.	**Претпладне**
-Запознавање со природните убавини на нашата татковина; - Запознавање со Струшката чаршија, воочување сличности и разлики со нашиот град, нашите улици и булевари; -Запознавање со занаети и рачна изработка на накити и украси; -Развивање и подигање на свест за чување и негување на природното и културното богатство на нашиот народ;	**-Посета на изворот на Црн Дрим;** **-Прошетка низ Струшката чаршија**	- Разгледување и форографирање на изворот на Црн Дрим; -Живописна прошетка низ Струшката чаршија; - Сликање те. фотографирање на некои објекти кои им го одвлекуваат вниманието на учениците и имаат некое историско или културно значење; - Пишување описи, известувања, текстови од обавената посета на Струшката чаршија.	**Попладне**

ВТОР ДЕН			
Цели	**Место на реализација**	**Активности**	**Време на реализација**
- Откривање и проширување на новите знаења за оваа област; -Воочување на градби значајни за историјата на нашиот народ; -Развивање на желба за чување и негување на минатотот и историски значајните и вредни наставни и објекти.	**Охрид:** **Посета на историскии културни локалитети и објекти:** **-разгледување на архитектурата на градбите;** **-Лихнидос** **-Антички театра, Плаошник и Сдамоиловата тврдина.**	- Прошетка и разгледување на околината – Одење по различен терен -Разгледување, фотографирање и сликање на локалитети од историско значење; -Заеднички активности (игровни активности,работилници, изработка на сидни весници, албуми...)	**Претпладне/ Попладне**

ТРЕТ ДЕН			
Цели	**Место на реализација**	**Активности**	**Време на реализација**
- Проширување и продлабочување на знењата на учениците за минатото и нашиот народ; - Разгледување на фреските и иконите во посетените цркви и манастири;	**Охрид:** **Посета на Црквата „Св. Софија„ и Манастирот „Св. Наум Охридски„ Прошетка низ Охридската чаршија**	- Разгледување и дискусија за посетените цркви и манастори; -Фотографирање, сликање и пишување извештаи од разгледувањето и прошетката; - Изготвување албум со собрани материјали (фотографии, цртежи...).	**Претпладне/ Попладне**

- Поттикнување на учениците на размислување за културното наследство на нашиот народ; - Подигање на свест кај учениците за природните богатства на нашата татковина.	**Набљудување на езерото**		

ЧЕТВРТИ ДЕН			
Цели	**Место на реализација**	**Активности**	**Време на реализација**
- Запознавање со природните убавини на нашата татковина; - Проширување на знаењата на учениците и стекнување н ови знаења за непосредната природна и општествена средина.	**Посета на Вевчански извори;** **Посета на Природнонаучен музеј во Струга;**	-Набљудување, фотографирање,сликање на Вевчанските извори; - Набљудување, фотографирање,сликање на природнонаучниот музеј;	**Претпладне-Попладне**

ПЕТТИ ДЕН			
Цели	**Место на реализација**	**Активности**	**Време на реализација**

- Развивање способност за снаоѓање и ориентација во простор; - Вреднување и ценење на рачните изработки на различни предмети.	**Прошетрка низ Струга и подготовки за заминување**	- Прошетка; - Купување на некој сувенир како спомен.	**Претпладне**

НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ

- Наставно-научната екскурзија ќе биде финансирана од страна на родителите/старателите.
- Наставно-научната екскурзија ќе ја реализира Туристичка Агенција која што ќе биде избрана од страна на училишната комисија, а која ќе ги исполнува сите потребни и пропишани критериуми.
- За безбедноста на учениците ќе се грижат одделенските раководители на петтите одделенија.

СМЕСТУВАЊЕ

Сместување ќе се реализира во еден од хотелите кои се наоѓаат во Струга, а кои објектите ги имаат сите потребни стандарди кои се неопходни за сместување на учениците, (двокреветни и трокреветни соби) содржат добро организирани простори за одржување на личната хигиена и располагаат со соодветни трпезарии и другите пропратни простории за пријатен престој на учениците,со спортски објекти и терени се во непосредната околина и истите ќе придонесат за непречено реализирање на спортско рекреативните активности, утринската гимнастика,спортските натпреварувања меѓу учениците и располагаат со простории за културно забавен живот на учениците.

ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Учениците да се запознаат со убавините и историјата на својата татковина и истите да ги негуваат и почитуваат. Стекнатите знаења да ги продлабочат, утврдат, прошират и збогатат, како и да се здобијат со нови знаења и искуства. Да стекнат конкретна претстава за некои изучени поими. Кај учениците да се развива другарството, меѓусебното помагање и соработка.

Стручен тим за подготовка
Програма за наставно - научна екскурзија за
учениците од V одделение од деветгодишно
основно образование за учебната 2025 - 2026 година
Директор
Владо Ефтимов